

VSEBINA

Posebnosti krmljenja svinj pred prasiatvijo.....	4
Pregled stanja staleža prašičev pri rejcih v Sloveniji.....	6
Lizin	9
Prašičereja brez soje?	10
Od merjasca do svinj – kako prevažati seme?.....	12
Vloga in pomen probiotikov v prašičereji.....	14
Z biovarnostnimi ukrepi do zaščite pred vdorom afriške prašičje kuge.....	19
Kratek povzetek strokovnega izobraževanja v Nemčiji.....	20
Uporaba anestezije pri kirurški kastraciji sesnih pujskov.....	22

Reja prašičev

Izdajatelj:

Kmetijska založba, d.o.o.

Glavni urednik:

mag. Andrej Golob

Odgovorna urednica:

Zorica Abraham Panič

Tehnični urednik, grafično oblikovanje:

Janez Grabec

Tisk:

Malex, d.o.o.

Naklada:

5000 izvodov

Naslov uredništva:

REJA PRAŠIČEV
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
telefon: 05 90 10 576, 02 88 56 700
E pošta: kmetovalec@km-z.si, zorica.abraham@gmail.com
http: www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:

KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
telefon: 05 90 10 576
E pošta: oglasi@km-z.si
http: www.kmetovalec.com

Fotografija na naslovnici:

Janja Urankar

V pričakovanju leta 2020 sem mi je zdelo, da bo to leto, ki bo prineslo nekaj lepega, nekaj več, torej da bo šlo na bolje. Vendar se zgodilo ravno nasprotno. Viroza, ki je prizadela ves svet, zgleda da ne bo izzvenela, tako kot smo pričakovali, vsaj nekateri. Vsi ti ukrepi, ki so bili vzpostavljeni, so prinesli precej negotovosti in vprašanj za naprej. Ljudje smo pač taki, da špekuliramo tako ali drugače. V tem času, ko je informacij na pretek in ko ne ločiš več, katera informacija je resnična in katera ne, se pojavlja tudi kar precej teorij o nastanku tega virusa. Resnico bomo morda nekoč izvedeli ali pa tudi ne.

Prašičereja, ki si je v lanskem letu, predvsem v drugem polletju, opomogla glede cenovnih razmer, je sedaj spet v veliki negotovosti. Vsi nestrpnost pričakujemo razpise, ki bi pomagali tej panogi, da se ponovno vzpostavi na vsaj polovično raven samooskrbe na slovenskem trgu. Na evropskem trgu je slovenska reja prašičev zanemarljiva. Vendar bi glede na to, da smo sedaj občutili, kaj pomeni zapiranje mej, kako pomembno, je da imaš lastno prirejo, na katero se lahko zaneseš tudi v najhujših časih, bolje poskrbeli za to dejavnost. To pa bo zelo težko brez povezovanja in iskrenega sodelovanja.

Že tri desetletja delam na področju prašičereje. Panogo kot tako smo že kar precej podpirali na vse možne načine, vendar pravega učinka ni. Preveč je vmesnih členov in preveč je nezadovoljstva, nezaupanja in iskanja .... Povezovanje rejcev brez predelovalne industrije in trgovine ne bo prineslo zelenega napredka. In ravno tu je težava. Smo člani Evropske unije, kjer velja prosti pretok blaga in storitev. Zato bo v Slovenijo vedno prihajalo meso iz ostalih držav Evropske unije, kjer je prireja mesa zaradi mnogoterih vplivov bistveno cenejša in je seveda zaradi tega zanimiva za trgovce. Zato bo rešitev zelo, zelo težka, v danih razmerah je ne poznam. Ker smo pač ljudje takšni, kot smo, govorimo eno, delamo pa drugo.

Vendar ne bom samo pesimistična. Morda bodo mlajše generacije uspele naredite korak naprej k povezovanju v pravem pomenu besede, ne le na papirjih. Predvsem pa, da bi končno začeli gledati tudi malo v prihodnost. Besede o prihodnosti so dostikrat le zavajanje javnosti, v praksi pa delamo vse po starem.

Zato smo skušali v letošnji prilogi Reje prašičev zbrati kar nekaj različni člankov. Na lep način prikazano stanje slovenske prašičereje skozi podatke vnosa subvencijskih vlog, kjer je lepo razvidno, kaj se dogaja s slovensko populacijo prašičev. Nadomestki za sojo, to je tema, o kateri se že dalj časa veliko razpravlja, kjer smo v veliki meri odvisni od nakupa iz sveta, predvsem iz Amerike. Alternative so, vendar spet vezane na cene, torej podražitev. Lizin kot limitirajoča aminokislina je pomembna v vseh fazah prašičereje. Preživitvena sposobnost pujskov je predvsem odvisna od menedžmenta v reji. Tu imajo verjetno slovenski rejci plemenskih živali kar precejšnje rezerve. Prehrana plemenskih svinj ima številne rezerve za izboljšanje gospodarnosti. Ustrezna prehrana je za živali pomembna tako, kot je ustrezna prehrana pomembna za ljudi. To je osnova za zdravje. Brez pravilne prehrane se pojavljajo bolezni in s tem večja poraba antibiotikov, kar dolgoročno negativno vpliva na človeško populacijo. Zato so probiotiki kot dopolnilo prehrani lahko dostikrat rešitev, da preprečimo marsikatero bolezen. V prihodnosti bo verjetno prepovedna kastracija moških živali brez anestezije. Zato je en članek posvečen tej tematiki, ki bo v prihodnosti tudi pomembna za nas. Nekaj malega je napisano tudi o strokovni ekskurziji v tujino, kjer vedno vidimo številne dobre rešitve, ki pa jih žal ne znamo prenesti v naše okolje. Ali smo premajhni ali pa preprosto ne znamo?

Urednica

Zorica Abraham Panič

